

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต (Cyberstalking) เป็นลักษณะหนึ่งของการเฝ้าติดตามและข่มขู่ (Stalking) ที่ผู้กระทำมีจุดประสงค์ที่จะข่มขู่เหยื่อ เพื่อให้เหยื่อเกิดความหวาดกลัว หวาดระแวง รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของตนเองและครอบครัว การกระทำอันเป็นการข่มขู่นี้มีลักษณะเป็นการกระทำการซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยแรงจูงใจหรือมูลเหตุชักจูงใจอาจจะมาจากเรื่องของความรัก ความต้องการแก้แค้นเอาคืน หรืออาจมีแรงจูงใจจากสาเหตุอื่นก็ได้ แต่การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นจะต่างจากการเฝ้าติดตามและข่มขู่โดยทั่วไป (stalking) ตรงที่ผู้กระทำได้กระทำการข่มขู่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ส่วนผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำนั้นอาจเป็นบุคคลผู้มีชื่อเสียงหรือบุคคลธรรมดาก็ได้ และผู้กระทำจะกระทำการข่มขู่บุคคลที่ตนได้เลือกไว้โดยเฉพาะเท่านั้น

ในประเทศไทยนั้นการข่มขู่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ค่อนข้างแปลกใหม่ที่บุคคลทั่วไปไม่ค่อยให้ความสนใจ หรือตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการข่มขู่มากนัก และแม้ว่าบุคคลจะไม่ให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญก็ไม่ได้หมายความว่าความว่าการข่มขู่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะไม่เกิดขึ้น การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นโดยทั่วไปจะใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic communication) เป็นเครื่องมือในการข่มขู่ หรือในบางกรณีอาจกระทำการข่มขู่โดยการสร้างเว็บไซต์ (Web Site) ขึ้นมาเพื่อกระทำการข่มขู่โดยตรงก็ได้ ด้วยลักษณะดังกล่าวทำให้การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและสามารถหลีกเลี่ยงการที่จะต้องเปิดเผยตัวหรือถูกจับได้อีกด้วย จึงอาจทำให้การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตถูกเลือกมาใช้ในการข่มขู่บุคคลแทนการข่มขู่แบบทั่วไปได้ และเนื่องจากการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในปัจจุบันนั้นเกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ต หรืออุปกรณ์สื่อสารผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลของความบันเทิง การทำงาน การหาข้อมูล ติดต่อกับบุคคลอื่น หรือเหตุอื่น ๆ ทำให้บุคคลมีความจำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ต หรืออุปกรณ์สื่อสารเช่นนั้น ดังนั้นการจะหลีกเลี่ยงการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตโดยการไม่ใช้อินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์สื่อสารผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์เลยย่อมเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นอาจเพิ่มระดับความร้ายแรงของการข่มขู่จากการข่มขู่ว่าจะทำร้ายมาเป็นการลงมือกระทำจริงต่อร่างกาย ชีวิต หรือ

ทรัพย์สินของเหยื่อหรือครอบครัวได้ ดังนั้น ถ้าไม่มีการป้องกันหรือดำเนินการจัดการกับผู้กระทำตั้งแต่การข่มขู่ได้เกิดขึ้น ปล่อยให้เวลาว่างเลยมาจนเกิดเหตุต่อร่างกาย หรือชีวิตของบุคคล แล้วค่อยจัดการหรือดำเนินคดีกับเหยื่อก็อาจช้าไปเสียแล้ว การศึกษาและทำความเข้าใจกับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะ รูปแบบของการกระทำเพื่อที่จะได้ป้องกันตนเองจากการกระทำดังกล่าว หรือยับยั้งบุคคลที่คิดจะกระทำการข่มขู่ไม่ให้กระทำการได้

การกระทำอันเป็นการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นอาจเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาได้ แต่อาจเป็นเพียงความผิดหลุโทษที่มีอัตราโทษไม่รุนแรง หรืออาจเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้ในบางมาตรา แต่การกระทำบางอย่างก็ไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิด ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงอาจไม่ครอบคลุมถึงการกระทำการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด ประกอบกับเหตุผลในการบัญญัติฐานความผิดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 นั้นมุ่งประสงค์จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิดโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ หรือเป็นเครื่องช่วยในการกระทำความผิด ซึ่งจะต่างกับวัตถุประสงค์ของผู้กระทำการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตที่มีวัตถุประสงค์ของการกระทำเพื่อที่จะข่มขู่ ทำให้เหยื่อเกิดความหวาดกลัว ดังนั้น การมีเพียงพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จึงอาจไม่เพียงพอที่จะป้องปรามและดำเนินการกับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ การดำเนินการกับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตยังอาจมีปัญหาในเรื่องเขตอำนาจศาลด้วย ถ้าผู้กระทำการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตอยู่คนละประเทศกับเหยื่อ ปัญหาจึงมีว่าจะดำเนินการเอาผิดหรือจัดการยับยั้งไม่ให้มีการข่มขู่ต่อไปได้อย่างไร

ในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่ประชากรใช้อินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลายนั้นก็พบว่าปัญหาการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นปรากฏมากขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าวจึงมีการออกกฎหมายในระดับมลรัฐขึ้นเพื่อจัดการกับปัญหานี้ โดยในปัจจุบันนั้นมีมลรัฐที่ออกกฎหมายในเรื่องของการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต (Cyberstalking) ไว้โดยตรงหลายมลรัฐ ส่วนมลรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้บัญญัติไว้ก็ได้นำเข้าบทบัญญัติที่มีอยู่เกี่ยวกับการเฝ้าติดตามและข่มขู่ (Stalking) มาปรับใช้เทียบเคียงกับกรณีที่เกิดขึ้น และนอกจากบทบัญญัติเรื่องการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตแล้ว ในสหรัฐอเมริกายังมีการนำมาตรการอื่น ๆ ทางกฎหมาย เข้ามาช่วยในการหยุดหรือยับยั้งผู้ที่มีพฤติกรรมข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นทำให้ทราบว่า การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายออกมาปรับใช้บังคับกับกรณีนี้โดยตรง ซึ่งอาจทำให้การกระทำความผิดดำเนินต่อไป และอาจเพิ่มระดับความร้ายแรงจนเป็นอันตรายแก่กายหรือชีวิตของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้ ดังนั้นจึงควรหยุดหรือยับยั้งพฤติกรรม การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตโดยการบัญญัติให้ให้พฤติกรรม การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาพิจารณาเน้นเฉพาะกฎหมายการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐหลุยเซียนา มลรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐนอร์ทคาโรไลนา และมลรัฐโรดไอแลนด์ โดยศึกษาถึงลักษณะของกฎหมายการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต โทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ และมาตรการทางกฎหมายอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอาญาของไทย ให้มีมาตรการทางกฎหมายป้องกันการกระทำความผิดที่มีความเหมาะสม ครอบคลุม และพอเพียงที่จะนำมาบังคับใช้กับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะและรูปแบบของการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต และผลกระทบของการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต
2. เพื่อศึกษาขอบเขตและองค์ประกอบความผิดฐานข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐหลุยเซียนา มลรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐนอร์ทคาโรไลนา และมลรัฐโรดไอแลนด์ และวิเคราะห์กฎหมายอาญาของไทย เพื่อนำมาพิจารณาว่าสามารถนำมาใช้บังคับกับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตได้มากน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาถึงสภาพบังคับของกฎหมายการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐหลุยเซียนา มลรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐนอร์ทคาโรไลนา และมลรัฐโรดไอแลนด์ และวิเคราะห์กฎหมายอาญาของไทย มีความเหมาะสมในเรื่องบทลงโทษและการป้องกันอันตรายจากผู้กระทำหรือไม่
4. เพื่อทราบถึงแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอาญาของไทย ให้มีมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้กับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

ลักษณะของการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ต ที่มีการชมชู้ รั้งควาน ก่อทวน ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ถูกกระทำเกิดความหวาดกลัว ตระหนก ตกใจว่าจะเกิดอันตรายต่อร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สินของตน หรือบุคคลในครอบครัวของตน โดยกระทำการต่าง ๆ เหล่านั้นอย่างซ้ำ ๆ ต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และระดับความร้ายแรงของการกระทำอาจเปลี่ยนจากการชมชู้มาเป็นการกระทำการตามที่ได้มีการชมชู้นั้นย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อเหยื่อและครอบครัวได้หากไม่มีการแทรกแซงเพื่อหยุดหรือยับยั้งการกระทำดังกล่าว ซึ่งเมื่อนำกฎหมายอาญามาพิจารณาเพื่อปรับใช้กับการกระทำดังกล่าวแล้ว พบว่าประมวลกฎหมายอาญามาตรา 392 สามารถนำมาบังคับใช้ได้โดยตรง แต่บทลงโทษตามมาตรานี้มีอัตราโทษที่เบาเนื่องจากเป็นความผิดลหุโทษ หรือในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14(1) , 14(4) มาตรา 15 และมาตรา 16 อาจนำมาบังคับใช้กับการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ตได้บางลักษณะการกระทำ แต่ก็ไม่ครอบคลุมถึงการกระทำอันเป็นการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด ประกอบกับพระราชบัญญัตินี้ได้ออกมาเพื่อดำเนินการกับผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ ไม่ได้มุ่งหมายที่จะจัดการกับการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ตโดยตรง ดังนั้นจึงอาจไม่สามารถหยุดหรือยับยั้งผู้ที่กระทำการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ตไม่ให้กระทำการดังกล่าวได้

1.5 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาโดยวิจัยจากหนังสือกฎหมาย บทความในวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมารวบรวมวิเคราะห์ให้เป็นระบบ เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าสรุปและข้อเสนอแนะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบและเข้าใจถึงลักษณะของการชมชู้ทางอินเทอร์เน็ต

2. ทำให้ทราบถึงลักษณะของกฎหมายของการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตของประเทศสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐลุยเซียนา มลรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐนอร์ทคาโรไลนา และมลรัฐโรดไอแลนด์ และทราบว่ากฎหมายอาญาของไทยนั้นสามารถนำมาใช้บังคับกับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตได้มากน้อยเพียงใด

3. ทำให้ทราบถึงสภาพบังคับของกฎหมายการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตของประเทศสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ มลรัฐวอชิงตัน มลรัฐลุยเซียนา มลรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐนอร์ทคาโรไลนา และมลรัฐโรดไอแลนด์ และสภาพบังคับของกฎหมายอาญาไทยว่ามีเพียงพอหรือไม่

4. ทำให้ทราบถึงแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอาญาของไทย เพื่อให้มีมาตรการที่เหมาะสมที่จะนำมาบังคับใช้กับการข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ต